

Wymagania na poszczególne oceny szkolne z edukacji dla bezpieczeństwa - klasa pierwsza

Temat	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry
System obronny Rzeczypospolitej Polskiej	<ul style="list-style-type: none"> Zdefiniuje pojęcie „system obronny państwa” Wymienia zadania Systemu Obronnego RP Wymienia ogniwa Systemu Obronnego RP 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteryzuje podsystemy obronne państwa Charakteryzuje przeznaczenie wojsk operacyjnych i wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia założenia polityki bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia polityczne oraz militarne warunki gwarancji bezpieczeństwa państwa
Powinności obronne władz samorządowych, instytucji i obywateli	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia obowiązki obywateli w zakresie powinności obronnych. 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zadania obronne, które realizują wójt, starosta i wojewoda, Omawia rodzaje świadczeń osobistych i rzeczowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia co to są świadczenia szczególne i określa na czym polegają 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia konieczność spełnienia świadczeń osobistych i rzeczowych obywateli
Sily Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia zadania realizowane przez Siły Zbrojne RP 	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawia i charakteryzuje strukturę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawia uzbrojenie różnych rodzajów Sił Zbrojnych RP 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia przeznaczenie Narodowych Sił Rezerwowych. Wyjaśnić kogo nazywamy żołnierzem rezerwy
Międzynarodowe prawo humanitarne	<ul style="list-style-type: none"> Zdefiniuje pojęcie „prawo humanitarne”, Wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarne; 	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawia genezę prawa humanitarne Uzasadnia niegodziwość poniżającego i okrutnego traktowania innych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady łamania gwarancji humanitarne Wyjaśnia, jak należy rozumieć pojęcie „dobra kultury i dokona ich podziału 	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków. Wymienia obiekty w Polsce wpisane na listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego Ludzkości
Ochrona ludności i zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia podstawowe środki ochrony ludności; Wymienia zbiorowe środki ochrony przed bronią konwencjonalną; 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia znaczenie zastępczych budowli ochronnych; Omawia zasady ewakuacji z terenów zagrożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia i wyjaśnia zasadę działania indywidualnych środków ochrony przed bronią masowego rażenia; Wymienia sposoby i środki ochrony zwierząt; 	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawia okoliczności, w których należy wykonać zabiegi całkowite lub częściowe; Uzasadnia konieczność przestrzegania reguł bezpieczeństwa podczas wykonywania zabiegów sanitarnych i specjalnych.
Ostrzeżenie i alarmowanie.	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje rodzaje sygnałów alarmowych i zna obowiązki ludności po usłyszeniu alarmu; Wskazuje drogi ewakuacji w szkole, omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych; 	<ul style="list-style-type: none"> Potrafi ewakuować się z budynku w trybie alarmowym; Definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego; Omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu (np. o podłożeniu ładunku wybuchowego, pożarze itp.) w szkole; 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych; Uzasadnia wagę znajomości sygnałów alarmowych i zasad zachowania się po ich ogłoszeniu dla zachowania życia
Zagrożenia czasu pokoju	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu szkoły oraz domu; Wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie w momentach wystąpienia poszczególnych zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawia zasady działania w przypadku zagrożeń w czasie pokoju (np. awarii, katastrofy komunikacyjnej, budowlanej), podczas przebywania w domu, szkole, miejscu rekreacji i na trasie komunikacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zagrożenia czasu pokoju i wyjaśnia, na czym polegają; 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń.
Ewakuacja poszkodowanych	<ul style="list-style-type: none"> Definiuje pojęcie ewakuacja, Wymienia rodzaje stopnie ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia zasady postępowania związane z wyszukiwaniem i wnoszeniem ofiar oraz osób zagrożonych z rejonów porażenia. 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia podstawowe zasady ewakuacji poszkodowanych 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia celowość przestrzegania zasad ewakuacji poszkodowanych
Psychologiczne skutki sytuacji kryzysowych	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcia: stres panika, sytuacja kryzysowa Wymienia przyczyny stresu 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia pozytywne i negatywne skutki stresu w życiu człowieka. Opisuje reakcje człowieka na stres 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice. Wskazuje sposoby zapobiegania panice podczas zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawia wpływ sytuacji kryzysowych na stan zdrowia człowieka
Zagrożenia terrorystyczne	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcia: terroryzm, sieć terrorystyczna, terroryzm międzynarodowy Wymienia istotę i przyczyny terroryzmu 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia konieczność przestrzegania określonych procedur w sytuacji zagrożenia terrorystycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> Podaje przykłady aktów terrorystycznych na świecie Uzasadnia, wybór przez terrorystów miejsc potencjalnych ataków

Konwencjonalne środki rażenia	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia konwencjonalne rodzaje broni współczesnego pola walki; 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia bronią konwencjonalną 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteryzuje środki rażenia 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia konieczność właściwego postępowania w rejonie porażenia.
Broń masowego rażenia	<ul style="list-style-type: none"> Definiuje pojęcie broni masowego rażenia Dokonuje podziału broni masowego rażenia 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteryzuje środki masowego rażenia; 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia, w jaki sposób można ochronić się przed szkodliwym działaniem czynników broni masowego rażenia.
Organizacja pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> Omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu wypadku; Ocenia sytuację w miejscu wypadku; 	<ul style="list-style-type: none"> Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; Wymienia środki przydatne przy udzielaniu pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; 	<ul style="list-style-type: none"> Dobiera odpowiedni do urazu rodzaj środków opatrunkowych; Wyjaśnia, jakie są różnice w wyposażeniu apteczek domowej i samochodowej.
Kontrola funkcji życiowych	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; 	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia stan poszkodowanego i demonstruje sposób skontrolowania jego funkcji życiowych; Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; Ocenia stopień świadomości poszkodowanego. 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych; 	<ul style="list-style-type: none"> Dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; Wyjaśnia, dlaczego oddech poszkodowanego należy badać 10 sekund.
Utrata przytomności	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Udziela pierwszej pomocy w przypadkach utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; Wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia; 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady udzielania pomocy nieprzytomnej kobiecie w ciąży; Omawia zasady postępowania w urazach termicznych (w udarze słonecznym i ciepłym).
Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	<ul style="list-style-type: none"> ocenia sytuację w miejscu wypadku; zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Udziela pierwszej pomocy w przypadkach utraty oddechu, zatrzymania krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; 	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; Omawia zasady wykonywania RKO kobiety w ciąży i laryngektomowanego
Krwawienia i krwotoki.	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; Udziela pierwszej pomocy w przypadkach krwotoków 	<ul style="list-style-type: none"> Układa poszkodowanego we właściwe pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu; Wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu; 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia konieczność podjęcia szybkiej akcji ratunkowej; Omawia zasady postępowania w krwotokach wewnętrznych.
Uszkodzenia kości i stawów	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; Udziela pierwszej pomocy w przypadkach złamań i zwichnięć. 	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych; Udziela pomocy w przypadku urazów kości i uszkodzeń stawów kończyn dolnych i górnych; 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia zasady postępowania przy urazach głowy, kręgosłupa i miednicy; Omawia zasady postępowania przy urazach żeber.
Oparzenia termiczne i chemiczne	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; Udziela pierwszej pomocy w przypadkach oparzeń. 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych; Charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym oparzeniom; Wyjaśnia zasady zapobiegania wstrząsowi w rozległym oparzeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady postępowania przy oparzeniach chemicznych; Uzasadnia różnice w sposobie udzielania pierwszej pomocy w zależności od typu oparzenia
Ciała obce w organizmie	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; 	<ul style="list-style-type: none"> Udziela pierwszej pomocy w przypadkach dławienia się ciałem obcym. 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; 	<ul style="list-style-type: none"> Udziela pierwszej pomocy w przypadkach dławienia się ciałem obcym przez kobietę ciężarną
Wstrząs pourazowy.	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; 	<ul style="list-style-type: none"> Udziela pierwszej pomocy w przypadkach wstrząsu pourazowego. 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; 	<ul style="list-style-type: none"> Układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu; Uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu.

Pogryzienia, użądlenia, ukąszenia	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Udziela pierwszej pomocy w przypadkach ukąszeń, użądleń i pogryzień 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia, dlaczego od szybkiej i właściwie udzielonej pomocy może zależeć życie ludzkie
Nagle zachorowania – chorzy są wśród nas	<ul style="list-style-type: none"> Ocenia sytuację w miejscu wypadku; Zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Udziela pierwszej pomocy w przypadkach nagłych zachorowań (zawał serca, napad astmy oskrzelowej, epilepsja, niedocukrzenie krwi, udar mózgu, ostre bóle brzucha). 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; 	<ul style="list-style-type: none"> Prezentuje podstawowe zasady ratowania ludzi w nagłych atakach chorób, Ocenia stopień zagrożenia życia w sytuacji ataku choroby.

Leszek Ćwikła